

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини за
освітньою програмою «Міжнародна економіка»

на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ РИТЕЙЛУ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ
«СІЛЬПО-ФУД)»**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 43а

Пейчев Андрій Віталійович _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри МЕВ

Уханова Інна Олегівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Важливим аспектом у соціально-економічному розвитку України являються торговельні мережі, які ефективніше функціонують в глобалізованому світі з жорстким конкурентним середовищем та мають колосальну перевагу над дрібнішими торговельними одиницями на ринку. У них є змога формувати ширший асортимент товарів, створювати кращі умови для складування та підготовки товарів для продажу, глобалізувати можливості інноваційних технологій, використовувати прогресивні методи продажу, надавати широкий вибір додаткових послуг, створювати сприятливіші умови для працівників та підвищувати рівень обслуговування населення.

Сьогодні до найпопулярніших та високоприбуткових різновидів зовнішньоекономічної діяльності підприємств відносять імпорتنі операції, котрі разом із експортними займають найбільшу частку серед усіх зовнішньоекономічних операцій учасників ринкової економіки та допомагає підприємствам у вирішенні низки важливих питань, пов'язаних із конкурентостійкістю на ринку. Ринок FMCG ритейлу володіє високою ємністю та характеризується постійним попитом, що є об'єктом для інвестицій та забезпечує імпортеру стабільний прибуток.

Визначальним чинником успішної участі підприємства в сучасних умовах підвищеної конкуренції на ринку ритейлу є забезпечення високої ефективності його фінансово-економічної діяльності. Важливою складовою цього процесу є підвищення ефективності імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд», як однієї з найскладніших складових. Актуальність теми підкреслюється тим, що роздрібна торгівля є однією із бюджетоутворюючих галузей в Україні. Вона потребує постійного вдосконалення та розвитку, залучення нових технологій разом з інвестиціями.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Основною метою дослідження є аналіз імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд» та розробка шляхів її удосконалення.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

- дослідити сутність та особливості імпоротної діяльності підприємства-ритейлера;
- узагальнити чинники впливу на імпортну діяльність підприємства-ритейлера;
- узагальнити методи та підходи до аналізу імпоротної діяльності підприємства сфери ритейлу;
- надати економіко-організаційну характеристику ТОВ «Сільпо-Фуд» як суб'єкта імпоротної діяльності;
- здійснити аналіз факторів, що впливають на імпортну діяльність ТОВ «Сільпо-Фуд»;
- проаналізувати структуру та динаміку показників імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд»;
- надати рекомендації з удосконалення імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд».

Об'єктом дослідження є імпортна діяльність ТОВ «Сільпо-Фуд» та розробка шляхів її удосконалення.

Предметом дослідження виступають теоретико-методологічні аспекти та практичні рішення щодо удосконалення імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд».

Методи дослідження. Методологічною основою кваліфікаційної роботи є теоретичні положення економічної науки та праці вчених-економістів в галузі міжнародної конкурентоспроможності підприємств. В процесі наукового дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи: узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу, графічний, SWOT-аналіз, PEST-аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office -

Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Для написання кваліфікаційної роботи бакалавра використовувалася монографічна та наукова література таких авторів: О. Мельник, О. Вівич, В. Апопій, Н. Шелестова, В. Моргунов, К. Решетняк, Ю. Козак, І. Анософф, Н. Евланова, Ф. Перепадя, Ю. Мирошніченко, А. Савченко, О. Шкурупій та ін. Інформаційно-довідковою базою є інтернет-джерела, статистична інформація Державної служби статистики України, внутрішня звітність ТОВ «Сільпо-Фуд».

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опублікована наступна стаття: Пейчев А.В. «Чинники впливу на імпорту діяльність підприємства-ритейлера» // Збірник наукових робіт за підсумками студентської науково-практичної конференції факультету Міжнародної економіки «Минуле. Сучасне. Майбутнє». Одеса 2021. - №11. – С. 268-273.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (31 найменування). Загальний обсяг роботи становить 84 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 27 таблиць, 19 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА СФЕРИ РИТЕЙЛУ» розглянуто теоретичні аспекти та особливості імпорту діяльності підприємства-ритейлера, узагальнено чинники, що впливають на її ефективність, наведено основні методи та підходи до аналізу показників імпорту діяльності.

У другому розділі «АНАЛІЗ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» проаналізовано фінансово-економічні показники діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд», здійснено аналіз факторів впливу на імпорту діяльність, проаналізовано структуру та динаміку показників імпорту діяльності.

У третьому розділі «РЕКОМЕНДАЦІЇ З УДОСКОНАЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» запропоновано шляхи удосконалення імпорту діяльності, зокрема за рахунок організаційних заходів, оптимізації логістичних перевезень та модернізації програмного забезпечення.

ВИСНОВКИ

Під час написання даної роботи було досягнуто поставленої мети та виконано всі заплановані завдання. У роботі було визначено сутність та характеристики імпоротної діяльності підприємства-ритейлера, розглянуто методичні підходи до оцінки ефективності імпоротної діяльності підприємства, охарактеризовано господарську діяльність ТОВ «Сільпо-Фуд», проведено фінансово-економічний аналіз діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд» за 2017-2020 роки, визначено чинники впливу на імпорتنу діяльність, оцінено стан ефективності імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд», визначено основні проблеми та запропоновано напрямки підвищення ефективності імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд», обґрунтовано доцільність реалізації запропонованої стратегії по мінімізації витрат імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд».

Імпортна діяльність підприємства-ритейлера - низка взаємопов'язаних операцій, які передбачають купівлю широкого асортименту товарів або послуг масового вжитку роздрібною мережею у постачальників з-за кордону з обов'язковим переміщенням продукції через митний кордон з метою подальшого продажу кінцевому споживачу та отримання прибутку.

Ефективність імпоротної діяльності залежить від багатьох чинників. Їх можна класифікувати за різними ознаками, такими як мотивація, контрольованість, термін впливу, сфера впливу, ефект, ступінь важливості, середовище впливу та механізм дії. Комплексний аналіз нинішнього стану ТОВ «Сільпо-Фуд» здійснювався за допомогою економічного аналізу показників фінансово-економічної діяльності, SWOT та PESTEL-аналізу для оцінки впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ТОВ «Сільпо-Фуд» є ритейлером сфери FMCG та частиною торгово-промислової групи Fozzy Group. Основна діяльність підприємства зосереджена на є мережа супермаркетів «Сільпо», яка нараховує близько 260 магазинів по всій території України та орієнтується на сегмент середній+.

Основними конкурентними перевагами є велика кількість власних торгових марок, власний імпорт, високі стандарти обслуговування та цікавий дизайн магазинів. Динаміка показників фінансово-господарської діяльності є позитивною, рентабельність висока, але має тенденцію до зниження. Найбільший ріст показників відбувся у 2019 році, коли валовий прибуток виріс на 146%.

Основними загрозами для підприємства є зростання цін на внутрішньому та зовнішньому ринках, а як наслідок і зниження купівельної спроможності населення. Можливості представлені залученням ІТ технологій та іноземних інновацій за рахунок імпорту обладнання. Слабкими сторонами ТОВ «Сільпо-Фуд» є знос основних засобів, низька автоматизація праці та залежність від постачальників. Сильні сторони підприємства це власні торгові марки, власний імпорт та нееластичний попит.

Ефективність імпоротної діяльності ТОВ «Сільпо-Фуд» має тенденцію до зниження, хоча за останні роки об'єми імпорту підприємства значно зросли. Основними торговими партнерами ритейлера є країни ЄС, частка яких у географічній структурі імпорту значно зросла за останні роки і сягає майже 50% від загальної.

Ефективність імпоротної діяльності залежить не тільки від отриманих від неї прибутків, але і від витрат на неї. Саме тому комплексний підхід до оптимізації витрат, що включає в себе логістичний, організаційний та інноваційний підходи дозволяє підвищити ефективність імпоротної діяльності.

Перехід на власний транспорт знижує витрати на комунікацію та наймання перевізників і дозволяє ефективніше керувати перевезенням, що є особливо важливим

при збільшенні обсягів імпорту в майбутньому. Також слід урахувати продукцію, що доставляється декількома видами транспорту. Для такої продукції ефективніше замінити автомобільні перевезення на залізничні, які є в 3 рази дешевшими.

Створення власного автопарку створює можливість для вдосконалення програмного забезпечення та встановлення у вантажні автомобілі системи відстеження. Це допоможе зекономити робочий час логістів та покращити систему постачань ТОВ «Сільпо-Фуд».

Кількість відділів, що приймають участь у імпортних операціях, необхідно зменшити з 5 до 2 шляхом об'єднання та реструктуризації. Це значно зменшить адміністративне та бюрократичне навантаження, часові витрати на комунікацію між відділами та фінансові витрати на вищий адміністративний персонал. В результаті об'єднання утворюються імпортний та логістичний департаменти.

Ще одним з аспектів ефективності імпорту – його надійність. Використання документарного акредитива в зовнішньоекономічних контрактах забезпечить їх виконання та дозволить залучити додаткове фінансування від іноземних банків за низькими відсотковими ставками.

АНОТАЦІЯ

Пейчев А.В., «Удосконалення імпоротної діяльності підприємства сфери ритейлу (на прикладі ТОВ «Сільпо-Фуд»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародна економіка». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2021 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є імпортна діяльність ТОВ «Сільпо-Фуд» та процес її вдосконалення.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти здійснення імпоротної діяльності підприємством-ритейлером, визначається вплив внутрішнього та зовнішнього середовища на імпортну діяльність підприємства та методи її оцінки.

Проаналізовано імпортну діяльність ТОВ «Сільпо-Фуд», SWOT та PEST-аналіз впливу чинників, що сприяють та заважають ефективному здійсненню імпортних операцій. Розраховано показники ефективності імпоротної діяльності підприємства.

Запропоновано напрями вдосконалення імпоротної діяльності підприємства, розроблено заходи щодо оптимізації організації персоналу та підвищення ефективності транспортування імпортованих товарів, зокрема шляхом часткового переходу від автомобільного до залізничного транспорту а також встановлення систем відстеження. Запропоновано зменшення ризиків імпоротної діяльності за допомогою документального акредитиву.

Ключові слова: імпортна діяльність, ритейл, FMCG, роздрібна торгівля, акредитив, транспорт, ефективність, пост-імпортне фінансування, SWOT, PEST, «Сільпо-Фуд».

ANNOTATION

Pieichev A., "Efficiency improvement of the retail sphere company's import activity (on the example of "Silpo-Food" LTD)"

Qualification work for a bachelor's degree in speciality 292 "International Economic Relations" in the educational program "International Economics". - Odesa National Economic University. - Odesa, 2021.

Qualification work for a bachelor's degree consists of three sections. The object of research is the import activity of Silpo-Food LTD and the process of its improvement.

The paper considers the theoretical aspects of import activities by the retailer, determines the impact of internal and external environment on the import activities of the company and methods of its evaluation.

The import activity of Silpo-Food LTD was analysed, SWOT and PEST-analysis of the influence of factors that contribute to and hinder the effective implementation of import operations are analyzed. Indicators of efficiency of import activity of the enterprise are calculated.

Directions for improving the import activity of the enterprise are proposed, measures are developed to optimize the organization of personnel and increase the efficiency of transportation of imported goods, in particular by partial transition from road to rail transport and installation of tracking systems. It is proposed to reduce the risks of import activities with the help of a documentary letter of credit.

Keywords: import activity, retail, FMCG, retail trade, post-import financing, SWOT-analysis, PEST-analysis, Silpo-Food LTD.